

poudarjal potrebo po usklajevanju resorskih interesov na državni, regionalni, občinski in krajevni ravni.

Poudariti je tudi treba, da ima Pavle Mihevc smisel za zdravo presojo, kajti na prvi pogled vabljive rešitve tudi na strokovnem področju kaj rade vodijo na stransko pot. Značilna je tudi njegova kritičnost do sebe, zaradi česar nekateri rezultati njegovega dela še niso bili dovolj opaženi.

Kljub šestdesetletnici upamo, da bo Pavle Mihevc s svojim raziskovalnim, svetovalnim in strokovnim delom še dolgo nadaljeval.

Lojze Gosar

Ob šestdesetletnici profesorja dr. Mirka Paka

Slavljenec sodi v generacijo geografov iz šestdesetih let, za katero je značilna poudarjena socialnogeografska raziskovalna problematika, a tudi iskanje in usmeritev v nova, do takrat manj razvita področja v slovenski geografiji. Strokovno se je izpopolnjeval pri profesorjih Hartkeju in Ruppertu v Münchnu, Bobeku na Dunaju in De Vries Reilinghu v Amsterdamu. Kljub njegovi kasnejši pretežni naravnosti v preučevanje mestnih naselij pa je tako za njegovo starejše kot kasnejše raziskovalno obdobje še vedno značilen socialnogeografski in kompleksni regionalni raziskovalni pristop. Pri tem ga je kot Mariborčana nedvomno pritegnila severovzhodna Slovenija, ki smo jo pretežno tamkaj živeči geografi pod mentorstvom prof. Ilešiča in s sodelovanjem prof. Klemenčiča v tistem času sistematično preučevali.

Dr. Pak je diplomiral leta 1961 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, opravljal delo asistenta in leta 1965 doktoriral na isti ustanovi. Leta 1968 je bil izvoljen za docenta, leta 1977 za izrednega in leta 1988 za rednega profesorja. Njegovo pedagoško delo je usmerjeno v urbano geografijo, regionalno geografijo ozemlja nekdanje Jugoslavije in Evrope.

Bogata raziskovalna dejavnost z vrsto objavljenih znanstvenih prispevkov v tujini je tesno povezana z nenehnimi strokovnimi stiki na tujih in domačih geografskih ustanovah. Predvsem je treba omeniti večkratna daljša in krajša bivanja v Amsterdamu, Frankfurtu, Münchnu, Varšavi, Bratislavi, Heidelbergu, Dunaju, Berlinu, Regensburgu, Bayreuthu, Münstru, Marburgu/L in v Švici, kjer je sledil dosežkom urbane geografije, zlasti proučevanjem socialnogeografske in funkcijske zgradbe mest. Sodi med tiste geografe, ki so svoja teoretična spoznanja gradili, preverjali in dopolnjevali s sodelovanjem na številnih medinstitutskih raziskovanjih doma in v tujini, še zlasti s poljskimi geografi. Prav dr. Pak je eden redkih, ki si je nenehno prizadeval za povezovanje geografskih ustanov doma in v zamejstvu.

Bogate izkušnje je večkrat posredoval študentom na univerzah v Frankfurtu, Regensburgu, Marburgu/L in jugoslovanskih univerzah ter kot gostujoči profesor v

Heidelbergu. Veliko energije je dr. Pak posvetil prav mnogim generacijam študentov, ki jih je že dve desetletji vodil na strokovne ekskurzije po nekdanji Jugoslaviji in Evropi. Enako velja za njegova številna mentorstva v dodiplomskem in podiplomskem študiju. V tej zvezi ga je treba omeniti tudi kot predavatelja FG na podiplomskem interdisciplinarnem študiju urbanizma in regionalnega načrtovanja.

Življenjski opus slavljenca je izredno razvejen. Pričenja ga že leta 1963 s študijo o kolonizaciji Slovencev v Banatu in ga nadaljuje z družbenogeografskim raziskavami, med njimi zlasti njemu bližnjega Dravskega polja, ki ga je predstavil tudi v svoji doktorski disertaciji. V njih je čutiti močan socialni poudarek.

Kljub razvejenosti svojega raziskovalnega dela je dr. Pak že zgodaj začel razvijati tematsko področje urbane geografije in potrošnje. S svojo vztrajnostjo, doslednostjo in poslušom za aktualnost je prav na tem strokovnem področju ustvaril vsebinsko, teoretično in metodološko izvirna dela ter z njimi zapolnil občutno vrzel v slovenski geografiji.

Tudi zanje je značilen socialnogeografski pristop. Ne čudimo se, da se loteva najprej vplivov industrijskih središč na agrarno okolje Dravskega polja ter socialnogeografskega spreminjanja mestnih četrti Maribora in Ljubljane in kasneje mestne geografije Kranja, a pri tem svojo teoretične izkušnje preverja tudi v drugih okoljih, npr. čaršije v Bitoli. Posebej se posveča problemom oskrbe kot prvini spreminjanja in socialni deformaciji naselij ter jih povezuje s prostorskim načrtovanjem, vse pogostejše pa so v osemdesetih letih njegove raziskave o vlogi industrijske delovne sile v prostorski strukturi, o centralnosti naselij, razvoju podeželja, suburbanizaciji, gospodarski nerazvitosti in obmejnosti. Pri tem se ne omejuje le na raziskave v severovzhodni Sloveniji, temveč jih razširi na alpski svet, Dolenjsko, Belo krajino in Notranjsko. Kot dolgoletni predavatelj na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani in nosilec predmeta geografija Evrope razpravlja v svojih prispevkih tudi o sodobni regionalni geografiji, o stanju urbane geografije, oživitvi slovenske agrarne geografije in vsebinskih problemih študija.

Občasno ga priteguje tudi agrarna problematika s poudarkom na posestni strukturi in rabi zemlje, ekonomsko-geografskih problemih Jugoslavije ter vzhodnoevropskih držav, vendar ostaja težišče njegovih raziskav še vedno na segmentu urbane geografije in porabe ter procesih vse intenzivnejše urbanizacije in terciarizacije. S takšno raziskovalno usmeritvijo nadaljuje v času velikih družbenopolitičnih sprememb v Evropi, posebej na ozemlju nekdanje Jugoslavije in po osamosvojitvi Slovenije, jim skrbno sledi in jih preučuje. V ospredju so raziskave o vlogi Slovenije v Evropi, njenem regionalnem razvoju, kmetijstvu in podeželju ter socialnopolitične in ekonomske spremembe slovenskih mest, pri tem pa ostaja še naprej poudarek na mestni geografiji Maribora, h kateri je v skupni publikaciji z mestom Marburg/L prispeval ključna poglavja. Še zlasti pa je treba v zvezi s preučevanjem prostorske proble-

matike in letošnjim 17. zborovanjem slovenskih geografov na Ptujju omeniti njegovo vodstvo projekta o možnostih regionalnega razvoja Spodnjega Podravja s Prlekijo.

Vzporedno s temeljno raziskovalno problematiko prispeva dr. Pak številna gesla za Enciklopedijo Slovenije, je avtor mnogih recenzij, ocen in poročil ter pisec šolskih učbenikov.

Redki so geografi, ki bi ob raziskovalnem delu bili toliko dejavni na domačih kot mednarodnih geografskih srečanjih, kot je to značilno za našega jubilaranta. Udeležil se je mednarodnih kongresov v Moskvi in Parizu, številnih jugoslovansko-poljskih seminarjev, slovensko-nemških in jugoslovanskih simpozijev, kongresov in posvetovanj, zborovanj in simpozijev slovenskih geografov ter srečanj komisij Mednarodne geografske zveze. Težko je našteti vsa številna srečanja, kjer je poročal o svojih strokovnih dosežkih, mnogo pa povedo že kraji teh sestankov. Poleg pomembnejših univerzitetnih središč v Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji so bili to Frankfurt, München, Bayreuth, Berlin, Leipzig, London, Kopenhagen, Amsterdam, Varšava, Budimpešta, Pécz, Trst, Cape Town in drugi. Svoje dosežke je posredoval tudi na številnih predavanjih v različnih geografskih društvih doma in v zamejstvu. Naj ne ostane neomenjeno, da je bil dr. Pak zelo pogosto tudi pobudnik in organizator številnih tovrstnih srečanj.

Slavljenčeva dejavnost pa še ni izčrpana. Z zavirljivo vztrajnostjo je vrsto let opravljal zahtevno uredniško delo. Tako je bil glavni urednik Atlasa SRS, namestnik glavnega urednika Atlasa SFRJ, geografski urednik pri Enciklopediji Jugoslavije, urednik Geografske monografije severozahodne Slovenije, desetih števil Geographice Slovenice, petih Geographice Jugoslavice, desetih publikacij Dela, zbornika Spodnje Podravje s Prlekijo in sourednik knjige Maribor/Marburg. Bil je član uredniških odborov številnih zbornikov, Geografskega vestnika, Geografskega obzornika in član Izdajateljskega sveta ČZN. Je član uredniškega odbora Geografskega glasnika iz Zagreba.

Vrsto let je prevzemal zahtevne in odgovorne strokovne zadolžitve. Bil je predsednik Podkomisije za urbano geografijo Zveze geografskih društev Jugoslavije, predsednik Komisije za znanstveno delo, podpredsednik in predsednik Zveze geografskih društev Jugoslavije, predsednik Geografskega društva Slovenije, predsednik Komisije za znanstveno delo Zveze geografskih društev Slovenije in član komisije Mednarodne geografske zveze Settlement in Transition. Prevzemal je tudi upravne funkcije na Filozofski fakulteti, med drugim je bil njen prodekan in dekan, predstojnik Oddelka za geografijo ter namestnik direktorja Inštituta za geografijo Univerze v Ljubljani. Od leta 1995 je častni član Hrvaškega geografskega društva.

Ob tolikšni strokovni beri in njenem pomenu za slovensko geografijo slavljenču iskreno čestitamo ter mu želimo še veliko plodnih let, zdravja in dobrega počutja.

Borut Belec